

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Neveléstudományi Intézet

Gyógypedagógia alapképzési szak

**IKT eszközök lehetőségei és határai az artikulációs zavarok
terápiájában**

Konzulens: Dr. Szili Katalin
Egyetemi adjunktus

**Konzulens
intézete/tanszéke:** Neveléstudományi
Intézet/Gyógypedagógiai Tanszék

Készítette: **Papp Lilla**

Kaposvár

2024

Az egyetemi tanulmányaim során megszerzett elméleti tudás és gyakorlati tapasztalat ösztönzött, hogy dolgozatomban az artikulációs zavarral és annak korrekciójával foglalkozzak. A kórkép terápiás kezelése hangsúlyos a gyermek beszédfejlődése, majd később a tanulmányai tekintetében. Felismerve, hogy a technológia alapú feladatok milyen fejlesztő lehetőségeket tartogatnak a logopédia szemszögéből, mindenképp e téma kutatásával szerettem volna foglalkozni.

A digitális eszközök ma már életünk minden szegmensében jelen vannak, mely alól nem képeznek kivételt az oktatási-nevelési folyamatok sem. A különféle multimédiás programok használata számtalan lehetőséget tartogatnak a hagyományos módszerek kiegészítésére. A gyermekek oldaláról pedig az érdekes, figyelemfelkeltő digitális feladatok növelik aktivitásuk és motivációjuk annak elvégzésével kapcsolatban.

Számos technológia alapú, fejlesztést ígérő játékos program áll rendelkezésünkre, ám nem biztos, hogy ezek módszertanilag is alkalmasak terápiás keretek közötti felhasználásra. Így szakdolgozatomban olyan IKT alapú feladatok szerkesztésén dolgoztam, melyek didaktikai szempontból is megfelelőek a kórkép kezelésére. További célkitűzésem, hogy ezeket a feladványokat minél több terápiás egység esetében elkészíthessem. Minden alkalommal más-más szakaszban alkalmazva a digitalizált gyakorlatokat igazán színessé tehetjük munkánkat. Mivel a logopédiai ellátás egy komplex fejlesztést nyújtó terápia nagy hangsúlyt helyeztem arra is, hogy az egyes programokkal minél több készségre-képességre hatást gyakoroljak.

Hogy céljaim megvalósíthatóak az alábbi kutatási kérdéseket fogalmaztam meg:

1. Milyen didaktikai megfontolások mentén készíthetünk a terápia során alkalmazható feladatokat a technológia segítségével?
2. Melyik terápiás egység esetében alkalmazható technológia alapú feladat?
3. Mennyire lehetnek komplexek a technológiával támogatott feladatok?

Dolgozatomban kvalitatív jellegű elemző módszerrel igyekszek a technológia alapú terápiás megsegítés lehetőségeire és határaitra választ kapni. Az elkészült programokat részletesen ismertetem és az előre megfogalmazott céljaim mentén elemzem. Elemzési szempontjaim között szerepelt az ajánlott korosztály, a nyelvezet, a kezelhetőség, a hozzáférhetőség, a visszacsatolási opciók, a személyreszabhatóság kérdésköre, illetve a fejlesztési területek megfogalmazása és egyéb terápiás lehetőségek javaslata.

A kutatásomat feladatszerkesztő programok megismerésével kezdtem. Fontos kritériumként fogalmaztam meg a gyermekbarát felületet, mind kezelhetőség, mind grafika tekintetében. Hogy a feladatokat saját elképzelésem mentén alakítsam fontos szempont volt, hogy szabad kezet kapjak a szerkesztésben. Továbbá, hogy ezek a szoftverek ingyenesen

elérhetőek legyenek és könnyed alkalmazhatóságot biztosítsanak a szerkesztő számára. Az IKT eszközök sokszínűségét bemutatva néhány nem kifejezetten feladatszerkesztésre szánt program felhasználási lehetőségét is számba vettem.

Az elkészült digitális feladatokat a terápia menetét követve sorban mutatom be és elemzem, egy kiválasztott hang kialakítását, fejlesztését megcélózva.

A kutatást követően azt mondhatom, hogy rendelkezésünkre állnak olyan szoftverek, melyek segítségével digitális feladatokat készíthetünk, az általunk ellátott gyermek igényeire szabva a terápia keretein belül. Egyszerű didaktikai megfontolásokkal, kis kreativitással pedig egyértelműen elérhetünk komplex készség-képesség fejlesztést. Az is megállapításra került, hogy a terápia legtöbb egységéhez szerkeszthetünk technológia alapú feladványokat. Az egyes feladatokról az is elmondható, hogy egyéb terápiákban is, illetve a pösze terápia több szakaszaiban is felhasználhatóak.

Szakedolgozattal igyekeztem segítséget nyújtani abban, hogyan is használhatóak fel hatékonyan és sokszínűen az technológia adta lehetőségek, valamint bemutatni, hogy az IKT eszközeinek valóban helye van a logopédiai fejlesztésben.